

Museiföreningen

MUNKEDALS JERNVÄG

Föreskrifter med instruktioner

MfMJ 130–3

Rangering

Gäller fr.o.m. 2024-04-02

Omfattar 6 sidor

Föredragande:

Beslutande:

Thomas Lange

Håkan Jaldung

MfMJ 130 Rangering

Utgåva	Ikraftträdande	Beslutsdatum	Föredragande	Beslutande
1.	2018-07-01	2018-07-01	Håkan Jaldung	Dag Legnesjö
2.	2022-11-01	2024-03-22	Håkan Jaldung	Dag Legnesjö
3.	2024-04-02	2024-03-22	Håkan Jaldung	Thomas Lange

INNEHÅLL

1	Allmänt
2	Inledning
3	Skyddsinstruktion
4	Koppling av fordon
5	Växelomläggning
6	Igångsättning
7	Signalgivning
8	Färd på och i fordon
9	På- och avstigning under färd
10	Vagnar med resande
11	Rangering och rundgång utan signalgivare
12	Samtida rangeringar
13	Stall, verkstad och magasin
14	Rangering för hand

1 Allmänt

Föreskriften ersätter föreskriften MfMJ 130–2 Föreskrifter och instruktion för rangerare, som upphävs att gälla fr.o.m. den 2 april 2024.

Se även föreskriften MfMJ 011 MfMJ Tillägg till MfMJ 010 Trafiksäkerhetsinstruktion (MfMJ 010 Säo) om rangering.

Föreskriften ingår som en del av säkerhetsstyrningssystemet för Museijärnvägen Munkedals Jernväg.

2 Inledning

Föreskriften gäller för all personal vid rangering. Bromsare tjänstgör normalt som signalgivare.

3 Skyddsinstruktion

Rangering kräver särskild uppmärksamhet till gagn för egen och andras säkerhet. Endast genom att vara medveten om olycksriskerna kan farliga situationer undvikas.

Den som rangerar ska vara klädd och utrustad så att han/hon inte fastnar i utstående föremål. På bangård där rangering pågår krävs särskild försiktighet. Rangeraren ska aldrig gå i spår, utan gå hinderfritt bredvid. Rangeraren ska vänta vid korsande av spår tills eventuella fordon i rörelse har passerat och aldrig försöka ”hinna före”.

Vissa fasta anläggningar finns så nära spår att man varken kan vistas mellan anläggningen och fordon eller åka förbi på fordonssidan. Banchefen markerar sådana faroplatser med gula ränder.

4 Koppling av fordon

Fordon ska i största möjliga utsträckning sammankopplas stillastående på rakspår. Vagn ska inte rulla vid koppling då last skjuter ut över vagnsgavel eller flak.

Koppellänkar, som inte används, ska hängas upp på därför avsedda krokar eller, vid avsaknad av upphängningskrokar, placeras så att de inte kan hänga ner. Nedhängande koppellänk kan haka fast, exempelvis i en växeltunga, och orsaka stora materiella skador.

Koppellänkarna ska vara slaka vid rangering med hänsyn till växlars snäva kurvradier. Efter avslutad rangering ska kopplen sträckas såvida fordonen ska gå i växlingssätt.

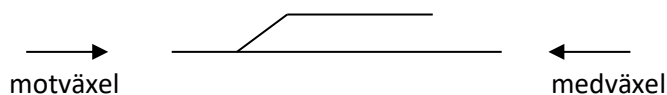
5 Växelomläggning

Växel får inte omläggas förrän hinderfriheten till det spår som växeln ska läggas är kontrollerad.

Vid omläggning förs klotet över till det nya läget, och trycks ned. Kontroll ska ske av att växeln anliggande tunga sluter väl intill stödrälen vilket är särskilt viktigt vid motväxel på grund av urspårningsrisken.

Även medväxlar måste dock omläggas fullständigt då en växel tar skada av uppkörning.

En växel benämns olika beroende vilken färdriktningen är, se följande skiss:

6 Igångsättning

Rangering får inte sättas igång innan signalgivaren gett signal eller muntligt besked. Innan signal till rangering getts ska signalgivaren förvissa sig om att rörelsen kan ske utan fara, vilket bl.a. innebär:

att fordonens bromsar är lossade och att fordon inte är förstängda med bromssko eller liknande

att utåtgående dörrar och luckor är stängda, och att utskjutande last inte förekommer

att fordon som skall skjutas är sammankopplade; att hinderfrihet råder och

att växlar inom 25 m avstånd i färdriktningen är rätt lagda att förare underrättats om rörelse som kräver särskild försiktighet.

Omedelbart före igångsättning varnas personer i spår eller farlig närhet därav.

7 Signalgivning

Under rangeringen ska, för ett gott samarbete, då och då föraren informeras om kommande rörelser.

För att vid inbromsningar öka precisionen och undvika ryck ska stoppsignal alltid föregås av "sakta", som efter behov ges olika tidigt och olika länge. Bromssträckan varierar med olika lok. Hög vagnvikt, spår i lutning och spårets beskaffenhet (rostigt, fuktigt, oljigt, igenväxt m m) förlänger bromssträckan.

Endast vid fara, behöver "stopp" inte föregås av "sakta". En omedelbar nödbromsning krävs i sådant fall.

För att förtydliga riktningsinstruktionen kan signalgivaren ge muntligt kommando; back i maskin resp. framåt i maskin.

8 Färd på och i fordon

Uppmärksamheten ska i huvudsak riktas framåt i färdriktningen. De för växlingspersonalen avsedda fotsteg och handtag som finns på fordonen ska användas.

Stå inte i en öppen skjutdörr. Även vid inbromsning i låga hastigheter kan dörren slå igen och vålla skador. Se upp för flakvagnslastat gods som vid en häftig inbromsning kan komma i rörelse.

9 På- och avstigning under färd

På- och avstigning under färd ska ske med försiktighet. Utnyttja därvid fordons rörelse. Stig av respektive på i färdriktningen och aldrig vinkelrätt mot fordonen, vilket inte är tillåtet pga. den stora risken att ramla omkull.

10 Vagnar med resande

Verksamheten ska planeras så att vagnar med resande inte behöver medföras vid rangering.

Om passagerare ändå måste medföras krävs (utöver föreskrifterna i stycket "Igångsättning") följande:

- att grindar äro stängda respektive motsvarande kedjor pålagda
- att resenärernas på- och avstigning under rörelsen förbjudits
- att omedelbart före igångsättning visselpipesignal och varningsutrop "Se upp - Tåget växlar" görs och
- att måttligt pådrag och måttlig bromsning sker.

11 Rangering och rundgång utan signalgivare

Rangering och rundgång utan signalgivare får förekomma med enskilt lok på alla trafikplatser samt vid Åtorp på lokstallområdet samt mellan lokstall och växlingssätt (i båda riktningarna).

För lok med brandvagn gäller följande:

Föraren får ensam göra rundgång och backa om erforderlig uppsikt kan ske från förarhytt.

12 Samtidiga rangeringar

Pågår samtidigt mer än en rangering ska respektive signalgivare/förare samråda om planerade rörelser.

13 Lokstall, verkstad och magasin

Rangering ska ske med särskild försiktighet vid lokstall, verkstad och magasin. Ånglokens skorsten bör hållas utanför portarna.

14 Rangering för hand

Vid rangering av fordon med handkraft ska fordonen skjutas. Gå alltid vänd framåt. Det skall kontrolleras att tillräcklig bromskraft finns.